

FORORD

Dansk Fjernvarme udgiver hermed den funktionsopdelte standardkontoplan som en vejledning. Formålet med vejledningen er at anviser en metode for standardgruppering af regnskabsposter efter funktionsopdelte principper for et fjernvarmeværk. Via standardkontoplanen skabes en fælles referenceramme i arbejdet med branchenøgletal. Dansk Fjernvarme håber, at vejledningen kan bidrage til at styrke arbejdet med den funktionsopdelte standardkontoplan for fjernvarmeværkerne.

Udkast til vejledningen har været forelagt Kommunernes Landsforening og DFF-EDB A.m.b.a. Det skal nævnes, at Energitilsynet fører tilsyn med vejledninger om tariffer og betingelser, jf. varmforsyningslovens § 22 a, og udkast til vejledningen har været drøftet med Energitilsynets sekretariat. Vejledningen har endvidere været forelagt Dansk Fjernvarmes bestyrelse.

Vejledningen kan benyttes af såvel kommunale som forbrugerejede fjernvarmeværker, men de kommunale fjernvarmeværker skal samtidig iagttage de særlige rapporteringsopgaver, der gælder for det kommunale område.

Dansk Fjernvarme håber, at vejledningen kan være et nyttigt værktøj for fjernvarmeværkerne i arbejdet med de økonomiske data og systemer.

På bestyrelsens vegne

Dansk Fjernvarme

Uffe Bro

INDHOLDSFORTEGNELSE	SIDE
FORORD	1
INDLEDNING	4
1. DEFINITIONER	7
1.1 Funktioner	7
1.1.1 Produktionsomkostninger	8
1.1.2 Distributionsomkostninger	8
1.1.3 Administrationsomkostninger	9
1.2 Fordeling af omkostninger.....	9
1.3 Vedligeholdelse eller forbedring	9
1.4 Mængder/Enheder.....	10
2. STANDARDKONTOPLANENS STRUKTUR	11
2.1 Kontoramme	11
2.2 Kontooplysninger.....	11
3. ÅRSREGNSKABSLOVENS REGNSKABSKLASSER.....	12
3.1 Størrelsesgrænser	12
3.1.1 Balancesum	12
3.1.2 Nettoomsætning	12
3.1.3 Gennemsnitligt antal heltidsbeskæftigede.....	13
3.2 Undtagelse fra årsregnskabsloven	13
4. REGNSKABSPRINCIPPER	14
4.1 Generelt	14
4.2 Interne transaktioner	15
4.3 Koncerninterne transaktioner	16
5. RESULTATOPGØRELSEN	17
5.1 Indtægtskriterium	17
5.2 Nettoomsætning	17
5.2.1 Salg af varme	17
5.2.2 Salg af el	17
5.3 Sideordnede aktiviteter.....	18
5.4 Afskrivninger	18
5.5 Småaktiver	18
5.6 Offentlige forpligtelser (PSO/energibesparelser).....	18
5.7 Andre driftsindtægter og -omkostninger	18
5.8 Renteindtægter og -omkostninger	19
5.9 Finansielle aftaler	19
5.10 Ekstraordinære indtægter og omkostninger.....	20

6. BALANCEN	21
6.1 Immaterielle anlægsaktiver	21
6.1.1 Udviklingsomkostninger	21
6.1.2 CO₂-kvoter	21
6.2 Materielle anlægsaktiver	22
6.2.1 Indirekte omkostninger - IPO	23
6.2.2 Tilslutningsbidrag/investeringsbidrag	23
6.2.3 Byggemodningsbidrag	23
6.2.4 Engangsindbetalinger	23
6.2.5 Statstilskud	23
6.2.6 Igangværende arbejder	24
6.2.7 Værdipapirer	24
6.3 Omsætningsaktiver	24
6.3.1 Varebeholdninger	24
6.3.2 Tilgodehavende fra salg	24
6.3.3 Andre tilgodehavender	25
6.3.4 Periodeafgrænsningsposter	25
6.3.5 Værdipapirer	25
6.3.6 Likvide beholdninger	25
6.4 Egenkapital	25
6.4.1 Indskudskapital	25
6.4.2 Øvrige reserver / henlæggelser	25
6.5 Hensatte forpligtelser	26
6.5.1 Hensættelse til pensioner og lignende forpligtelser	26
6.5.2 Hensættelser til udskudt skat	26
6.5.3 Andre hensatte forpligtelser	26
6.6 Gældsforpligtelser	26
6.6.1 Realkreditlån	27
6.6.2 Andre langfristede lån	27
6.6.3 Kortfristet del af langfristet lån	27
6.6.4 Pengeinstitutter	27
6.6.5 Leverandører af varer og tjenesteydelser	27
6.6.6 Selskabsskat	27
6.6.7 Anden gæld	27
6.6.8 Periodeafgrænsningsposter	28
7. FORDELINGSKONTI	29
7.1 Personaleomkostninger	29
8. PRISBEREGNING	30

Bilag 1 Funktionsopdelt kontoplan med konteringsinstruks

INDLEDNING

Med denne vejledning udgår den tidligere standardkontoplan af 22. november 2004. Ud over selve vejledningen indeholder "Vejledning til Standardkontoplan" et bilag 1 med en funktionsopdelt kontoplan med angivelse af kontonummer, kontonavn og vejledende konteringsinstruks.

Det er frivilligt at anvende standardkontoplanen, men Dansk Fjernvarme opfordrer medlemmerne til at benytte den funktionsopdelte kontoplan. Denne giver det bedste grundlag i arbejdet med branchens nøgletal, både på værksniveau og for branchen som helhed.

Lovgivningen har åbnet mulighed for, at ministeren iværksætter en centralt styret benchmarking af fjernvarmeværkerne og efterfølgende indfører indtægtsrammer for det enkelte fjernvarmeværk. Herudover forlanger Energitilsynet indberetninger opdelt på funktioner, eksempelvis produktionsomkostninger til brug for prisloftberegning.

Dansk Fjernvarme vil med denne vejledning sætte yderligere fokus på arbejdet med benchmarking, og finder, at standardkontoplanen er forudsætningen for, at branchen selv kan offentliggøre veldefinerede branchenøgletal, som det enkelte fjernvarmeværk kan holde sine egne tal op imod.

Formålet med denne vejledning er at beskrive metode og fremkomme med eksempel på standardgruppering af regnskabsposter efter funktionsopdelte principper, samt konkret at beskrive og give eksempler på bogføringen af de økonomiske poster, der er mest almindeligt forekommende i en varmeforsyning.

Kontoplanen er et redskab, som de kollektive varmeforsyningsvirksomheder kan vælge at bruge. Den vil lette indberetninger til Dansk Fjernvarmes statistik og dermed den efterfølgende beregning af nøgletal for fjernvarmeværkerne. Den kan også benyttes til indberetning af regnskabsmæssige oplysninger i forbindelse med anmeldelse af priser m.m., der følger af Energitilsynets regulering.

Standardkontoplanen dækker flere funktioner i forhold til det økonomiske overblik og regnskabsmæssige rapporteringer.

Udgangspunktet for standardkontoplanen er, at fjernvarmeværkerne skal aflægge et informativt eksternt regnskab, som opfylder de grundlæggende regnskabsregler i årsregnskabsloven.

Ved indberetninger til Dansk Fjernvarmes økonomiske statistikker og benchmarking anvendes de driftsøkonomiske principper ifølge årsregnskabsloven. Når årsrapporten er aflagt efter årsregnskabslovens regler, danner årsrapporten grundlag for indberetningerne til Dansk Fjernvarme.

I forlængelse af opgørelser efter årsregnskabsloven foretages reguleringer efter varmforsyningslovens prisbestemmelser.

Alle varmforsyninger, uanset ejerform, skal udarbejde en prisberegning efter varmforsyningslovens prisbestemmelser, både i budget og ved den årlige anmeldelse af regnskabsdata.

For langt de fleste regnskabsposter er der ikke forskel på regnskabet efter årsregnskabsloven og opgørelsen efter varmemforsyningsloven. Der er dog væsentlige forskelle på enkelte områder, eksempelvis afskrivninger, henlæggelser og kursreguleringer. Varmeforsyningslovens tarifieringsregler er uddybet i Dansk Fjernvarmes Vejledning om Tariffer.

De fjernvarmeværker, der er skattepligtige, skal også udarbejde en opgørelse af skattepligtig indkomst. Vejledningen omtaler kun i begrænset omfang særlige skattemæssige problemstillinger, idet der her henvises til vejledninger fra SKAT samt egen rådgivningsmæssig assistance.

Såfremt standardkontoplanen ikke anvendes, vil vejledningen kunne anvendes som grundlag for tilrettelæggelse af regnskabet, således at indholdet af de poster, der indberettes til Dansk Fjernvarmes statistik og fremtidige nøgletal, er opgjort efter ensartede principper.

For de fjernvarmeværker, der ikke har mulighed for at indføre den samlede standardkontoplan kan følgende metoder eventuelt anvendes i forbindelse med Dansk Fjernvarmes statistik og fremtidige nøgletal:

- Nuværende kontoplan kan tilrettes grupperingen i standardkontoplanen, hvorved denne opnår samme struktur i den løbende rapportering. Eventuelle fordelinger, der i standardkontoplanen figurerer under fordelingskonti, kan bogføres løbende i forbindelse med regnskabsrapporteringen. Disse oplysninger kan eventuelt allerede uddrages af den eksisterende bogføring
- Der kan udarbejdes et særskilt rapporteringsregnskab baseret på et dataudtræk via rapportgenerator eller via regneark. Dette kan også foretages via tællerværker i det nuværende bogholderi. Fordelinger m.v. bogføres løbende i forbindelse med regnskabsrapportering
- De fornødne tilretninger foretages i forbindelse med udarbejdelsen af årsrapporten. Da fordelingerne ikke nødvendigvis er bogført, skal der udarbejdes specifikationer, der dokumenterer sammenhængen mellem regnskab og indberetning.

Vejledningen er opbygget således, at der gives en overordnet beskrivelse af hovedproblemstillingen indenfor hver gruppe. Herunder er beskrevet de overordnede retningslinjer for bogføring m.v. Dette afsnit gælder således for alle varmemforsyningsvirksomheder, uanset om standardkontoplanen anvendes eller ej.

I bilag 1, regneark med standardkontoplanen, er konteringsinstruksen anført på kontoniveau. Konteringsinstruksen vil også i vidt omfang kunne anvendes af de varmemforsyningsvirksomheder, der ikke anvender standardkontoplanen, således at de ved bearbejdning af data til udtræk sikrer sig, at disse er i overensstemmelse med standardkontoplanens opbygning.

1. DEFINITIONER

1.1 Funktioner

Standardkontoplanen er udarbejdet med udgangspunkt i årsregnskabsloven, lovbekendtgørelse nr. 647 af 15. juni 2006 med senere ændringer. I lovens bilag 2 er angivet skemaer for balance og resultatopgørelse. Skema 1 "Balance i kontoform" og skema 4 og 6 "Resultatopgørelse i beretningsform, funktionsopdelt", er grundlaget for opbygningen af standardkontoplanen. Funktionsopdelingen er valgt, fordi der herved opnås flere muligheder for sammenligning af økonomiske nøgletal på tværs af forsyningsanlæg og -strukturer. Samtidig er det muligt at sammenligne omkostningen til ensartede funktioner, uanset om funktionen udføres af fjernvarmeværket selv eller er udliciteret til eksterne leverandører.

Fjernvarmeværkets primære aktivitet kan ideelt opdeles i 3 funktioner:

- Produktion
- Distribution
- Administration.

Herudover er der andre ordinære poster, finansielle poster, ekstraordinære indtægter og omkostninger samt eventuelle skattemæssige poster.

Specifikke aktiviteter kan være overlappende og af så væsentlig karakter, at man skal foretage omkostningsfordeling, se afsnit 1.2. Som vist forudsættes omkostningerne fordelt på funktioner. De tre funktioner afgrænses således:

Funktion	Beskrivelse	Omfatter	Slutgrænse
Produktion	Tilvejebringelse af fjernvarme (Det vil sige køb og/eller produktion leveret an distributionsnet). Omfatter alle måder at tilvejebringe fjernvarme.	Drift af: <ul style="list-style-type: none"> - Produktionsenhed til varme og eventuel elproduktion - Akkumuleringstank - Eget transmissionsnet. Transmissionspumper og andre pumper på centralen - Varmeveksler i produktionen - El til produktionsformål - Driftsledelse og -styring.	Hvis der indgår varmeveksler: Ab varmeveksler. Hvis der ikke indgår varmeveksler: Ab produktionsenhed (produktionsmåler).
Distribution	Distribuering af fjernvarme fra produktionssted, værk eller vekslerstation til slutforbruger.	Drift af: <ul style="list-style-type: none"> - Distributionsveksler, varmeveksler i ledningsnet - Distributionsnet, hoved-/stikledninger - Distributionspumper - Vand inklusive vandbehandling - Hovedhaner - Varmemålere hos forbrugere - Brugeranlæg, hvis ejet af fjernvarmeselskab - El til distributionsformål - Driftsledelse og -styring vedr. ledningsnettet.	Hovedhaner Varmemåler Brugeranlæg, hvis ejet af fjernvarmeselskab.
Administration	Ledelse og administration af fjernvarmeværkets primære aktivitet, afregning med forbrugere samt udførelse af ansvarlighedsopgaver (lovbestemte-, PSO- og energispareaktiviteter).	Omkostninger til: <ul style="list-style-type: none"> - Overordnet ledelse - Administration af varmeværket - Forbrugsafregning - Forbrugerinformation - PSO/energibesparelser.	

En særlig problemstilling er, at adskillelsen i produktion og distribution ikke altid følger det enkelte fjernvarmeværks struktur eller ejerforhold over de tekniske anlæg, men her er det væsentligt at holde sig funktionsopdelingen for øje, således at omkostningerne deles i de tre funktioner, uanset fjernvarmeværkets tekniske struktur. Hermed skabes det bedst mulige grundlag for sammenligning og inspiration fra andre fjernvarmeværker.

1.1.1 Produktionsomkostninger

Posten indeholder alle omkostninger vedrørende virksomhedens produktion af varme og el, herunder brændselsomkostninger, køb af varme hos ekstern leverandør, reparation og vedligeholdelse, SRO-anlæg, personaleomkostninger, afskrivninger på produktionsanlæg/-varmevekslere/pumper/-vandbehandling m.v, driftsledelse, lokaleomkostninger, miljø, forskning og udvikling.

Ovenstående omkostninger, der relaterer sig til produktion og varmekøb, indeholder også de omkostninger, der er forbundet med varmetabet i distributionsnettet (ledningstab). Derfor overføres disse til distributionsomkostningerne, beregnet som en forholdsmæssig andel af de samlede omkostninger ved varmeproduktion.

Værdien af ledningstabet beregnes således:

Produktionsomkostninger før ledningstab med fradrag af indtægt fra elsalg. Nettoproduktionsomkostninger ganges med ledningstab i MWh og deles med den samlede varmeproduktion i MWh.

Eventuel fortjeneste ved salg af CO₂-kvoter indgår ikke i opgørelse af nettoproduktionsomkostningen, idet hovedforudsætningen er, at varfeforsyningerne er tildelt gratis kvoter til produktionen. Disse kvoter er regnskabsmæssigt registreret til 0 kr. En fortjeneste ved et eventuelt salg af overskydende kvoter skal derfor ikke påvirke værdien af ledningstabet. Fortjenesten henføres til andre indtægter.

1.1.2 Distributionsomkostninger

Distributionsomkostninger omfatter alle omkostninger, som kan henføres til distributionsopgaven. Distributionsopgaverne påbegyndes ved energiens afgang fra produktionsenheden eller varmevekslere, og afsluttes efter kundens forbrugsmålere. Ledningstab betragtes som en distributionsomkostning.

Ledningstabet beregnes som en forholdsmæssig andel af de samlede produktionsomkostninger, jf. beskrivelsen ovenfor under "produktionsomkostninger". Under regnskabsposten hører endvidere reparation og vedligeholdelse af ledningsnet, målere, målerudskiftning, ledningsregistrering, personaleomkostninger og afskrivninger på distributionsanlæg. Omkostninger ved aflæsning af forbrugsmålere betragtes som en distributionsomkostning.

1.1.3 Administrationsomkostninger

Posten omfatter omkostninger til administrative funktioner herunder vederlag til bestyrelse, repræsentantskab, ledelse, medarbejdere i administrationen og information, administrativ IT, revision, kontorhold, afskrivninger på aktiver, der benyttes til administration, inkassobehandling og tab på fordringer.

1.2 Fordeling af omkostninger

Enkelte omkostningsgrupper kan relateres til såvel produktion, distribution og administration. For disse skal der foretages en opdeling af omkostningerne på basis af en vurdering af forbruget. Dette kan eksempelvis foretages på grundlag af timeforbrug, forbrugt maskintid, antal kørte kilometer, antal kvadratmeter de enkelte afdelinger beslaglægger eller lignende. Ledelsen fastlægger skriftlige retningslinjer for, hvilke fordelingsnøgler, der skal anvendes.

Alle omkostninger skal periodiseres og placeres under de funktioner, de relaterer sig til. Det gælder også service- samt leasingkontrakter.

1.3 Vedligeholdelse eller forbedring

Ved registrering af varmforsynings driftsomkostninger til produktionsanlæg og ledningsnet skal der skelnes mellem vedligeholdelse og forbedring.

Omkostninger, der klassificeres som vedligeholdelse, indgår i virksomhedens drift. Omkostninger, der klassificeres som anlægsforbedringer, skal aktiveres under det pågældende anlæg i virksomhedens balance.

Omkostninger, der tilfører et eksisterende anlæg nye eller forbedrede egenskaber eller på anden måde forøger det pågældende anlægs nytteværdi, skal aktiveres som en forbedring. Eksempler på omkostninger, der forøger nytteværdien af et anlæg, kan være omkostninger, der afholdes for at:

- Forøge anlæggets kapacitet
- Forbedre kvaliteten (eksempelvis reducere omfanget af ledningstab)
- Reducere fremtidige omkostninger.

I nedenstående tabel er angivet nogle eksempler på henholdsvis vedligeholdelsesomkostninger og anlægsomkostninger:

Kategori	Definition	Eksempler
Vedligehold	Omkostninger til løbende vedligeholdelse og reparationer, som ikke medfører en forøgelse af anlæggets værdi.	Finde og udbedre fejl, reparere, male, tilstandsvurdering.
Anlægsforbedring	Omkostninger til udskiftning af komponenter med væsentlige levetidsforlængelser til følge, udvidelser af anlæggets kapacitet eller indførelse af nye funktioner og teknologi, eksempelvis automatisk overvågning.	Renoveringer, ombygning af stationer, kapacitetsudvidelser, etablering af fjernkontrol (SRO-anlæg), blivende udskiftning af eksisterende ledningsanlæg.

Nogle kraftvarmeværker har indgået serviceaftaler om vedligeholdelse af motorerne. Omkostningen hertil føres løbende i resultatopgørelsen. Det er her dog forudsat, at der ikke indgår egentlige forbedringsarbejder i serviceaftalen.

Efter årsregnskabsloven kan der ikke foretages løbende hensættelse til dækning af motorrenovering, der foretages med flerårige intervaller, da denne vedligeholdelse foretages med henblik på fremtidig anvendelse af motoren. Disse omkostninger indregnes som et separat anlægsaktiv, der afskrives over brugstiden, dvs. perioden frem til næste eftersyn.

Hvis en serviceaftale både omfatter løbende vedligeholdelse og motorrenovering, skal der derfor ske en regnskabsmæssig opdeling af omkostningen.

For yderligere inspiration se evt. Regnskabsvejledning nr. 10, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer.

Bemærk, at der er særlige regler for hensættelser efter varmforsyningsloven.

1.4 Mængder/Enheder

Ud over registrering af de økonomiske transaktioner anbefales, at der samtidig sker en registrering af tilhørende mængder – i nogle edb-systemer kaldet ”enheder”.

Eksempelvis er det hensigtsmæssigt at registrere mængder på salg af fjernvarme, køb af brændsel, energikøb og CO₂-kvoter. Mængderne gør det nemt at afstemme omkostninger til kontrakter, beholdninger og afgifter. Tillige er det nemt at udarbejde data til eksempelvis benchmarking, hvor økonomiske og tekniske data kombineres.

2. STANDARDKONTOPLANENS STRUKTUR

Kontoplanen fremgår af bilag 1 til denne vejledning.

Standardkontoplanen er opbygget således, at den kan danne grundlag for aflæggelse af en årsrapport efter årsregnskabsloven.

Herudover er der tilføjet et afsnit til brug for prisberegning efter varmforsyningslovens prisbestemmelser.

2.1 Kontoramme

Standardkontoplanen har indledningsvist en kontoramme, der i oversigtsform viser, hvorledes kontoplanen er opbygget.

Kontorammen er udgangspunktet for Dansk Fjernvarmes arbejde med benchmarking. Det er derfor vigtigt, at de forudsatte opdelinger i kontorammen anvendes, også hvis der er behov for at tilføje konti.

2.2 Kontooplysninger

I kontoplanen er der ud for hver konto anført, hvorvidt der som hovedregel vil være momspligt/momsfradragsret. Under punktet "konteringsinstruks" er anført de typer af posteringer, som den enkelte konto er tiltænkt.

I kontoplanen er der kun medtaget de konti, der hyppigst er brug for i en varmforsyningsvirksomhed. Yderligere konti kan tilføjes efter behov. Her er det gavnligt at tage udgangspunkt i kontorammen, der viser den overordnede skabelon, der kan underopdeles efter behov.

3. ÅRSREGNSKABSLOVENS REGNSKABSKLASSE

Alle fjernvarmeværker er omfattet af de regler, der gælder for virksomheder omfattet af årsregnskabslovens klasse A.

Indplacering i regnskabsklassen har betydning for krav til informationer i regnskabet. Man er således forpligtet til at give de oplysninger, der er krævet for den regnskabsklasse, som man er omfattet af, men der er mulighed for frivilligt at give oplysninger, der gælder for en højere regnskabsklasse.

Afhængig af aktiviteten kan fjernvarmeværket blive omfattet af en højere regnskabsklasse eller fjernvarmeværkets ledelse kan vælge at aflægge regnskab efter de regler, der gælder for en højere regnskabsklasse.

Elproducerende værker er som minimum omfattet af regnskabsklasse B. Hvis virksomheden i to på hinanden følgende regnskabsår på balancetidspunktet overskrider to af nedennævnte størrelser for klasse B, er virksomheden omfattet af klasse C.

Satser pr. 1. september 2008	Klasse A Helt små	Klasse B Små	Klasse C Mellemstore	Klasse C Store	Klasse D Børsnoterede
Balancesum	0-7 mio. kr.	0-36 mio. kr.	36-143 mio. kr.	> 143 mio. kr.	Alle børsnoterede eller statslige aktieselskaber
Nettoomsætning	0-14 mio. kr.	0-72 mio. kr.	72-286 mio. kr.	> 286 mio. kr.	
Gennemsnitligt antal heltidsbeskæftigede	0-10 ansatte	0-50 ansatte	50-250 ansatte	> 250 ansatte	

Om indplacering i regnskabsklasserne, se Dansk Fjernvarmes cirkulære nr. 2170/02 om "Fjernvarmeværker og årsregnskabsloven".

3.1 Størrelsesgrænser

3.1.1 Balancesum

Summen af alle aktiver opgjort ultimo regnskabsåret.

3.1.2 Nettoomsætning

Årsregnskabslovens definition af nettoomsætning er "Salgsværdien af produkter og tjenesteydelser mv., der henhører under selskabets ordinære aktiviteter med fradrag af prisnedslag, merværdiafgift og anden skat, der er direkte forbundet med salgsbeløbet".

For et fjernvarmeværk betyder det, at nettoomsætningen er værdien af årets fjernvarmeleverance. Værdien opgøres eksklusiv moms. For kraftvarmeværker indgår indtægt fra elsalg også i nettoomsætningen.

Er et regnskabsår kortere eller længere end 12 måneder, forhøjes eller formindskes nettoomsætningen forholdsmæssigt, således at der opnås et beløb svarende til beløbet for en periode på 12 måneder.

3.1.3 Gennemsnitligt antal heltidsbeskæftigede

Beregnes som hovedregel ud fra årets ATP-omkostning delt med et helårsbidrag til ATP.

3.2 Undtagelse fra årsregnskabsloven

Virksomheder, som er omfattet af lov om visse erhvervsdrivende virksomheder, lovbekendtgørelse nr. 651 af 15. juni 2006 med senere ændringer, § 4 (andelselskaber med begrænset ansvar), kan undlade at aflægge årsrapport efter årsregnskabsloven, hvis virksomheden i to på hinanden følgende regnskabsår på balancetidspunktet ikke overskrider to af følgende størrelser:

- Balancesum på 7 mio. kr.
- Nettoomsætning på 14 mio. kr.
- Gennemsnitligt antal heltidsbeskæftigede i løbet af regnskabsåret på 10.

Denne mulighed er dog kun for fjernvarmeværker, der ikke er elproducerende. Bemærk, at fjernvarmeværker, der er omfattet af undtagelsesbestemmelsen, skal indsende en undtagelseserklæring til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen.

4. REGNSKABSPRINCIPPER

4.1 Generelt

For fjernvarmeværker, der overgår til standardkontoplanen, er der ikke krav om omlægning af regnskabsperioden. Fjernvarmeværkerne kan fortsætte med den nuværende regnskabsperiode.

Til en årsrapport for en kollektiv varmeforsyningsvirksomhed (klasse B) hører følgende:

- Ledelsespåtegning og -beretning fra bestyrelse/ledelse
- Anvendt regnskabspraksis
- Resultatopgørelse
- Balance
- Pengestrømsopgørelse (kun krav for klasse C– mellemstore virksomheder)
- Noter.

De fjernvarmeværker, der er omfattet af årsregnskabslovens klasse B skal som minimum aflægge ledelsesberetning med det indhold, der er beskrevet. Det er dog valgfrit, om fjernvarmeværket vil medtage nogle af de punkter, der er krav for klasse C.

Fra 1. april 2006 er ledelsesberetningen for klasse B kun et krav, hvis der er sket væsentlige ændringer i aktiviteter og økonomiske forhold. De væsentligste aktiviteter skal dog mindst fremgå af en note. Denne kan udelades, hvis der udarbejdes en ledelsesberetning. Dansk Fjernvarme anbefaler, at der udarbejdes en ledelsesberetning, med fokus på god information til forbrugerne.

Udarbejdes der en ledelsesberetning, bør den som minimum indeholde følgende:

- Beskrivelse af virksomhedens hovedaktiviteter
- Beskrivelse af eventuel usikkerhed ved indregning eller måling, så vidt muligt med beløbsangivelse
- Beskrivelse af usædvanlige forhold, der påvirker indregningen eller målingen, så vidt muligt med beløbsangivelse
- Redegørelse for udviklingen i virksomhedens aktiviteter og økonomiske forhold
- Omtale af betydningsfulde hændelser, som er indtruffet efter regnskabsårets afslutning.

Yderligere krav, hvis fjernvarmeværket er omfattet af årsregnskabslovens klasse C:

- 5 års hoved- og nøgletal
- Beskrivelse af årets resultat sammenholdt med tidligere udmeldte forventninger
- Beskrivelse af virksomhedens forventede udvikling, herunder særlige forudsætninger og usikre faktorer, der er lagt til grund for beskrivelsen
- Beskrivelse af virksomhedens videnressourcer, hvis de er af særlig betydning for den fremtidige indtjening

- Beskrivelse af særlige risici ud over almindeligt forekommende risici inden for virksomhedens branche, herunder forretningsmæssige og finansielle risici, som virksomheden kan påvirkes af
- Beskrivelse af virksomhedens påvirkning af det eksterne miljø og foranstaltninger til forebyggelse, reduktion eller afhjælpning af skader herpå
- Beskrivelse af forsknings- og udviklingsaktiviteter i eller for virksomheden
- I det omfang, det er nødvendigt for at forstå virksomhedens udvikling, skal store virksomheder i klasse C supplere beskrivelse af virksomhedens aktiviteter med oplysninger om ikke-finansielle forhold, som er relevante for de specifikke aktiviteter – herunder oplysninger om miljø- og personaleforhold.

Anvendt regnskabspraksis bør som minimum beskrive indregningsmetoder for og værdiansættelsen af de enkelte grupper af anlægsaktiver, varebeholdninger, tilgodehavender, tilslutningsbidrag og forpligtelser.

Årsregnskabsloven har endvidere forskellige krav til omfanget af noter, for hver regnskabsklasse. Herudover skal der gives oplysning om pantsætninger og eventualforpligtelser.

En eventualforpligtelse er et forhold, der eksisterer på balancedagen som resultat af tidligere begivenheder, og som kan medføre et træk på virksomhedens ressourcer, men hvor forpligtelsens eksistens først kan bekræftes af en eller flere fremtidige begivenheder, som er uden for virksomhedens kontrol, eller en pligt, der eksisterer på balancedagen som resultat af tidligere begivenheder, men hvor det ikke er sandsynligt, at afviklingen vil medføre et træk på virksomhedens økonomiske ressourcer, eller en forpligtelse, hvis beløbsmæssige størrelse ikke kan opgøres med tilstrækkelig pålidelighed.

4.2 Interne transaktioner

Interne transaktioner opstår i forbindelse med overførsel af alle former for aktiver, forpligtelser eller serviceydelser mellem virksomhederne i en koncern eller internt i de enkelte virksomheder. Såfremt der er tale om rene omkostningsfordelinger, skal disse foretages på grundlag af fordelingsnøgler, eksempelvis antal forbrugte timer, kvadratmeterfordelinger m.v. Fordelingerne bør være skriftligt fastlagte og skal være godkendt af den overordnede ledelse.

Interne transaktioner kan eksempelvis opstå i de situationer, hvor medarbejdere udfører arbejder for forskellige afdelinger, og hvor omkostningerne vil falde ind under flere funktionsområder. I disse tilfælde vil afregningen mellem de enkelte afdelinger kunne foretages på grundlag af timeregistreringer.

4.3 Koncerninterne transaktioner

Pr. 1. januar 2006 blev der indført særlige dokumentationskrav for koncernforbundne skattepligtige virksomheder.

Transfer pricing er udtryk for de afregningspriser og herunder også vilkår, som anvendes ved transaktioner/samhandel mellem to eller flere parter, hvor disse parter er interesseforbundne. Udgangspunktet er, at der skal ske afregning efter "armslængdeprincippet", det vil sige, at der skal ske afregning til priser og vilkår, som også ville gælde, hvis der var tale om afregning overfor en uafhængig tredjemand.

For en nærmere beskrivelse af krav til dokumentation henvises til bekendtgørelse om dokumentation af prisfastsættelsen af kontrollerede transaktioner, bekendtgørelse nr. 42 af 24. januar 2006 samt SKATs vejledning af 6. februar 2006 "Transfer pricing; Kontrollerede transaktioner; Dokumentationspligt."

5. RESULTATOPGØRELSEN

5.1 Indtægtskriterium

Det i årets løb målte varmeforbrug danner grundlag for indtægtsførelsen. Periodevis foretages indtægtsregistrering på baggrund af acontooprævninger. Af hensyn til periodiseringen bør der foretages måling i forbindelse med årsafslutningen. Hvis der ikke foretages egentlig afregningsmåling i tilknytning til den regnskabsmæssige årsafslutning, bør der ske periodisering, enten med udgangspunkt i forbrugt brændsel/købt varme eller med udgangspunkt i en aktuell graddageberegning, således at omsætningen i årsrapporten svarer til værdien af den varmemængde, der er leveret i regnskabsåret.

5.2 Nettoomsætning

Posten indeholder alt salg af primære produkter, det vil sige varme og el. Alt andet salg er sekundært og placeres under andre indtægter.

Tilskud fra det offentlige, driftstabserstatninger og lignende som relaterer sig til omsætningen, indgår ligeledes i posten.

5.2.1 Salg af varme

Konto for acontorater krediteres i løbet af året for opkrævede rater. Raterne overføres fra forbrugersystem og modposten bliver debitor-konto. Kontiene for de forskellige bidrag krediteres for salg til forbrugere i henhold til flytteopgørelser i årets løb samt årsopgørelser ved regnskabsårets slutning. Ved bogføring af flytteopgørelser og årsopgørelser debiteres konto for acontorater for de acontorater, der er modregnet på opgørelserne.

Fordelingen på flere kundegrupper kan eventuelt være almindelige forbrugere og forbrugere med særlig pris aftale (f.eks. storforbrugere).

Hvis det ønskes, kan forbruget føres med et beregnet beløb (under hensyntagen til ledningstab) for hver måned/kvartal. I så fald skal acontorater bogføres under mellemregning med forbrugere i balancen.

5.2.2 Salg af el

Ved salg af el på markedsvilkår bogføres selve elindtægten, grundbeløbet og indtægter ved balance- og regulerkraft på særskilte konti. Betalinger til produktionsbalanceansvarlige og eventuel indfødningstarif til netselskabet bogføres under salg af el, for at holde afregningen samlet i kontoplanen.

Ved salg af el efter treledstariffen skal fakturaen bogføres opdelt på lav-/høj-/spidslast samt tilskud.

Bemærk, at der normalt ikke afregnes moms af tilskud, der afregnes fra Energinet.dk.

5.3 Sideordnede aktiviteter

Eventuelle indtægter og omkostninger vedrørende sideordnede aktiviteter indgår under andre driftsindtægter og –omkostninger. Der kan derfor blive behov for at regulere for disse ved opgørelse af prisberegning efter varmemforsyningsloven.

5.4 Afskrivninger

Ved aflæggelse af årsrapport efter årsregnskabsloven skal der for de virksomheder, der er omfattet af klasse B og C beregnes systematiske afskrivninger – det leder sædvanligvis til, at der beregnes lineære afskrivninger over den forventede brugstid.

Hvis aktivet forventes at have en restværdi efter udløbet af brugstiden, skal denne restværdi indregnes ved anskaffelsen af aktivet, og der afskrives således ikke på den forventede restværdi.

Efter årsregnskabsloven afskrives som hovedregel ikke på grunde, idet de ikke antages at have en begrænset brugstid.

Bemærk, at der er særlige regler for afskrivninger efter varmemforsyningsloven.

5.5 Småaktiver

Grænsen mellem, hvad der opfattes som småanskaffelser og som anlægsaktiver fastlægges af fjernvarmeværkets ledelse ud fra fjernvarmeværkets økonomiske størrelse. Eksempelvis kan grænsen sættes til skattevæsenets skillelinje (11.900 kroner i 2008).

5.6 Offentlige forpligtelser (PSO/energibesparelser)

Varmeforsyningsvirksomhederne er underlagt en række offentlige forpligtelser, eksempelvis energispareaktiviteter samt betaling til Energitilsynet. Der er i varmemforsyningsloven åbnet mulighed for flere forpligtelser, der skal betales af forbrugeren via varmeregningen.

Omkostninger forbundet med energispareaktiviteter skal ifølge bekendtgørelse om energispareaktiviteter, nr. 816 af 17. september 2001, specificeres i budgetter og regnskaber. Disse omkostninger anbefales oplyst i en note i årsrapporten.

5.7 Andre driftsindtægter og –omkostninger

Avance eller tab ved salg eller skrotning af aktiver føres som "Andre driftsindtægter" eller "Andre driftsomkostninger".

Under andre driftsindtægter og –omkostninger føres også regnskabsposter af sekundær karakter i forhold til virksomhedens hovedformål, dvs. alt andet end salg af varme og el. Under posten hører udlejning, gebyrer, salg af spædevand og mineralprodukter, administration af andre værker eller administration for boligselskaber, salg af tjenesteydelser, drift af entreprenørafde-

ling i det omfang, der er salg til andre, vagtordning for andre, kursusvirksomhed for andre og salg af målere til andre.

Både af hensyn til beregning af den korrekte fjernvarmetarif og af hensyn til vurdering af omkostningsniveau for den egentlige fjernvarmeaktivitet og for den sekundære aktivitet er det vigtigt, at de direkte omkostninger, der vedrører den sekundære aktivitet bliver ført i denne omkostningsgruppe.

Ud over de direkte omkostninger, der er forbundet med den sekundære aktivitet, skal der også henføres indirekte omkostninger (IPO), såfremt disse belaster kapaciteten.

5.8 Renteindtægter og -omkostninger

Regnskabsposten indeholder renteindtægter og -omkostninger, realiserede og urealiserede kursgevinster og -tab vedrørende værdipapirer, gæld og transaktioner i fremmed valuta. Under finansielle omkostninger føres indekstillelæge vedrørende virksomhedens anlægsfinansiering. Endvidere skal afskrivninger på kurstab i forbindelse med låneoptagelse/omprioritering, alternativt årlig regulering af gældens værdi ved anvendelse af amortiseret kostpris, placeres her.

Bemærk, at der er særlige regler for kursreguleringer efter varmforsyningsloven.

5.9 Finansielle aftaler

Finansielle aftaler kan dække flere områder. I en varmforsyning kan det eksempelvis være en renteaftale, hvor en fast rente på et realkreditlån konverteres til en variabel rente eller omvendt ved indgåelse af en swap-aftale.

Udgangspunktet for disse aftaler er, at de måles til dagsværdi og at værdireguleringer indregnes løbende i resultatopgørelsen som en finansiell post.

Hvis en swap-aftale udelukkende er indgået for at afdække værdien af en forpligtelse og dermed fremtidige pengestrømme, indregnes kursreguleringerne direkte på egenkapitalen. Beløbene tilbageføres fra egenkapitalen på det tidspunkt, hvor den afdækkede transaktion gennemføres. Det er en forudsætning for at bruge denne undtagelsesregel, at der sker afdækning af pengestrømme.

En anden type aftaler er aftaler om køb af brændsel eller el på kontrakt. Kontrakter, der alene kan opfyldes ved fysisk levering af de underliggende varer, er ikke omfattet af definitionen på et finansielt instrument og skal derfor ikke indregnes i balancen, før den fysiske levering sker.

Nogle forsyninger indgår finansielle aftaler om salg af el, hvor der er aftalt en fast afregningspris for en kommende periode. Hvis aftalen er indgået for at sikre forventet salg, og forventes at blive afregnet ved levering af råvaren, så behandles aftalen som en råvarekontrakt, hvor der ikke sker indregning i balancen, før den fysiske levering/afregning. Er der derimod tale om en

spekulativ aftale, hvor der ikke er sammenhæng til elsalg, skal aftalen opgøres til dagsværdi ved aflæggelse af årsrapporten og værdireguleringer indregnes løbende i resultatopgørelsen.

I afsnittet om anvendt regnskabspraksis er det vigtigt at få beskrevet, hvordan kontrakter er behandlet i årsrapporten; det gælder uanset, om der er tale om finansielle aftaler eller andre kontrakter.

5.10 Ekstraordinære indtægter og omkostninger

Ekstraordinære poster vedrører indtægter og omkostninger, der hidrører fra transaktioner, som klart afviger fra den ordinære drift og som ikke forventes at være af tilbagevendende karakter. Her bogføres indtægter og omkostninger, der klart adskiller sig fra resultatet af virksomhedens ordinære drift, og som derfor ikke forventes at forekomme ofte eller regelmæssigt, f.eks. tab i forbindelse med underforsikring, naturkatastrofer m.v.

Bemærk, at tab/gevinst ved løbende udskiftning af materielle anlægsaktiver ikke er ekstraordinære poster, men indregnes i posten "Andre driftsindtægter" eller "Andre driftsomkostninger".

6. BALANCEN

Aktiver opdeles i anlægsaktiver og omsætningsaktiver, hvor anlægsaktiverne er de, der er bestemt til vedvarende eje eller brug for virksomheden. Øvrige aktiver præsenteres som omsætningsaktiver i årsrapporten.

Ud over hovedopdelingen, efter aktivernes formål, grupperes aktiverne efter type. Tilsvarende på passivside, hvor der i hovedposterne skelnes mellem "Egenkapital, Hensatte forpligtelser og Gældsforpligtelser".

Eksempel på opdeling af balanceposter fremgår af skema 1 i årsregnskabslovens bilag 2.

I det følgende ses bemærkningerne til udvalgte regnskabsposter og –emner for balancen.

6.1 Immaterielle anlægsaktiver

Immaterielle anlægsaktiver for et fjernvarmeværk består hovedsageligt af udviklingsomkostninger og CO₂-kvoter.

6.1.1 Udviklingsomkostninger

For denne aktivgruppe er det afgørende at kunne dokumentere aktivernes værdi for fjernvarmeværkets fremtidige drift. Er dette ikke tilfældet, skal posterne udgiftsføres.

6.1.2 CO₂-kvoter

Den regnskabsmæssige behandling af CO₂-kvoter afhænger af den valgte regnskabspraksis. I det følgende beskrives et eksempel, der opfylder kravene i årsregnskabslovens § 40-43.

Vederlagsfrit tildelte kvoter optages ikke som et aktiv, da immaterielle anlægsaktiver ikke kan opskrives ud over kostpris.

Eventuel restværdi ved udløbet af en kvoteperiode skal afskrives, hvis kvoterne ikke kan overføres til den følgende kvoteperiode.

Har fjernvarmeværket få kvoter til rådighed, skal der afsættes en forpligtelse til dækning af kvoteunderskuddet.

Hvis den manglende kvote først opgøres efter en periodes udløb, skal der betales en afgift pr. ton CO₂, som er udledt med manglende kvote

Det anbefales at registrere antallet af tildelte, købte og solgte kvoter i bogføringen under "Enheder/Mængder", således der til stadighed er overblik over antallet af kvoter, der er til rådighed.

6.2 Materielle anlægsaktiver

Materielle anlægsaktiver deles typisk i følgende poster:

- Ombygning af lejede lokaler
- Grunde og bygninger
- Produktionsanlæg
- Distributionsanlæg
- Brugerinstallationer
- Andre anlæg, driftsmateriel og inventar.

Det kan anbefales, at bogføringen foretages på fælles konti, og at det egentlige anlægskartotek føres ved siden af. Anlægsaktiver fordeles på konti, hvor eksempelvis akkumuleringstanke anses for bygningsbestanddel og motorer anses for produktionsanlæg.

De tekniske oplysninger om eksempelvis kapaciteter, som anvendes til benchmark, kan oplyses i noterne til regnskabet.

Der afskrives på hvert enkelt aktiv for sig. Dette gøres nemmest ved at oprette et anlægskartotek til styring af disse. I anlægskartoteket er hver anskaffelse vist med følgende oplysninger:

Aktivets art og benævnelse samt bruger (konto for debitering).

Leveringsdato og evt. leverandør.

Beregning af afskrivningsgrundlag:

- 1) Kostpris
- 2) ÷ forventet salgsværdi / restværdi
- 3) ÷ andel der ikke skal afskrives (grund)
- 4) + nedtagningsomkostninger

Forventet brugstid

Afskrivningsprincip og -procent.

Afskrivningen for året krediteres det pågældende anlægsaktives afskrivningskonto. For afskrivninger på aktiver, hvor omkostningerne indgår i fordelingskonti for eksempel bygninger og biler, gælder, at disse debiteres fordelingskonti og medtages herfra i den videre fordeling. Afskrivninger på produktionsaktiver debiteres direkte på omkostningskonti under produktionsomkostninger i resultatopgørelsen. Der er flere afskrivningskonti i resultatopgørelsen. Principet for fordeling af afskrivninger er, at afskrivningen bogføres som en omkostning i det funktionsområde, som afskrivningen vedrører.

Afskrivninger bør bogføres løbende i forbindelse med regnskabsrapportering (månedsvis/ kvartalsvis).

Fortjeneste eller tab ved salg af anlægsaktiver – se afsnit 5.7.

Afgrænsningen mellem bygninger og produktionsanlæg kan i visse tilfælde være forbundet med vanskeligheder. I tvivlstilfælde kan de skattemæssige afgrænsninger anvendes.

I forbindelse med reovering af ledningsnettet eller udskiftning af produktionsanlæg skal en eventuel restværdi af det udskiftede aktiv restafskrives.

6.2.1 Indirekte omkostninger - IPO

I forbindelse med udarbejdelsen af projektrengskaber for anlægsforbedringer skal den del af de indirekte omkostninger, som vedrører projekterne, henføres hertil. Indirekte omkostninger udgøres eksempelvis af andel af projektadministration, forbrug af maskintid m.v. Belastningen af indirekte omkostninger baseres på relevante fordelingsnøgler, såsom ingeniørtimer, montørtimer, maskintimer m.v.

6.2.2 Tilslutningsbidrag/investeringsbidrag

Hverken efter årsregnskabsloven eller efter varmemforsyningsloven kan tilslutningsbidrag føres som indskudskapital, da tilslutningsbidrag som udgangspunkt anses for en pris i leveringsforholdet, som omfatter forbrugerens bidrag til de faste anlæg. Tilslutningsbidraget skal modregnes i de anlægsomkostninger, som de relaterer er sig til.

Opkrævede bidrag kan også føres som en gældspost, der periodiseres og indtægtsføres i takt med, at der afskrives på aktivet.

Kan bidraget ikke henføres til en bestemt investering, skal beløbet indtægtsføres.

Se Dansk Fjernvarmes Vejledning om Tariffer for indregning af tilslutningsbidrag i prisberegningen efter varmemforsyningsloven.

Bemærk også, at der er en særlig skattemæssig behandling heraf.

6.2.3 Byggemodningsbidrag

Der gælder samme principper som anført ovenfor under tilslutningsbidrag/investeringsbidrag.

6.2.4 Engangsindbetalinger

Der gælder samme principper som anført ovenfor under tilslutningsbidrag/investeringsbidrag.

6.2.5 Statstilskud

Statstilskud til driftseffektiviseringer, der har udmøntet sig i nyinvesteringer, skal modregnes særskilt under de pågældende investeringer. Hvis en del af investeringen er driftsført, skal den del af tilskuddet, der kan henføres hertil, indtægtsføres.

Bemærk, at der er en særlig skattemæssig behandling heraf.

6.2.6 Igangværende arbejder

Anlægsarbejder, der ikke er afsluttet/afleveret på regnskabsafslutningstidspunktet.

Når arbejdet er færdiggjort overføres saldoen til anlægsaktiver.

6.2.7 Værdipapirer

Den regnskabsmæssige behandling af værdipapirer, der er et anlægsaktiv, afhænger af den valgte regnskabspraksis.

Ved køb bogføres til anskaffelsessum.

Tab/fortjeneste ved salg/udtrækning overføres til resultatopgørelsen.

Efter årsregnskabsloven optages værdipapirer til anskaffelseskurs, med mindre kursværdien er lavere end denne. I så fald reguleres kursnedskrivningen over resultatopgørelsen.

Værdipapirerne kan optages til kursværdi. Kursreguleringer foretages over resultatopgørelsen.

Bemærk, at der er særlige regler for kursreguleringer efter varmemforsyningsloven.

6.3 Omsætningsaktiver

6.3.1 Varebeholdninger

Varebeholdninger omfatter lagre af råvarer og hjælpematerialer, produkter under forarbejdning og færdigvarer af enhver art til videresalg eller til forbrug i forbindelse med produktion af varer m.v.

Varebeholdninger opgøres på grundlag af optælling/opmåling pr. afslutningsdagen. Prisfastsættes til anskaffelsesprisen.

Regulering sker således som hovedregel ved regnskabsafslutningen, men kan foretages oftere, hvis der er behov herfor.

6.3.2 Tilgodehavende fra salg

Tilgodehavender opgøres til nominel værdi med fradrag af forventet tab, enten beregnet på grundlag af en individuel vurdering af det enkelte tilgodehavende eller beregnet på grundlag af erfaringstal.

Hensættelse til tab på debitorer registreres på en særskilt konto under gruppen "tilgodehavender fra salg".

Beløb til inkasso og afdragsordninger kan med fordel overføres til en særskilt konto.

Konstaterede tab og hensættelser til tab overføres til resultatopgørelsen.

Bemærk, at der efter varmforsyningslovens prisbestemmelser ikke må indregnes omkostninger til hensættelse til imødegåelse af tab på tilgodehavender.

6.3.3 Andre tilgodehavender

Alle virksomhedens øvrige fordringer som ikke skal optages under andre poster, for eksempel tilgodehavende moms eller renteperiodisering.

Bogføres efter opgørelse/tilsagn eller lignende, når fjernvarmeværket har endeligt krav på beløbet.

Hvis forbrugs aflæsningen er forskudt i forhold til årsafslutningsdatoen, bør der beregnes et forbrug for perioden baseret på antallet af graddage eller med udgangspunkt i den varme, der er sendt ud i ledningsnettet. Dette kan også anvendes, hvor aflæsning ikke kan ske samtidigt for alle forbrugere.

6.3.4 Periodeafgrænsningsposter

Omkostninger, der er afholdt før balancetidspunktet, men som vedrører de efterfølgende år, skal opføres her, for eksempel forudbetalt husleje.

6.3.5 Værdipapirer

Omsættelige papirer, som ikke er bestemt til vedvarende eje.

Ved køb bogføres til anskaffelsessum.

Efter årsregnskabsloven optages disse værdipapirer til dagsværdi. Kursreguleringer foretages over resultatopgørelsen.

Bemærk, at der er særlige regler for kursreguleringer efter varmforsyningsloven.

6.3.6 Likvide beholdninger

Kasse- og bankbeholdninger.

6.4 Egenkapital

6.4.1 Indskudskapital

Begrebet afhænger af, hvilken virksomhedsform, der er valgt, samt hvordan vedtægterne er formuleret. Det kan dreje sig om registreret kapital i aktieselskaber og anpartsselskaber eller indskud i andelsselskaber og interessentskaber.

6.4.2 Øvrige reserver / henlæggelser

Fjernvarmeværker kan vælge at foretage henlæggelser efter reglerne i varmforsyningslovens afskrivningsbekendtgørelse. Henlæggelser er efter årsregnskabsloven en overskudsdisponering og ikke en udgift. I årsrapporten disponeres henlæggelsen således af årets regnskabsmæssige resultat.

Henlæggelsen opløses i takt med afskrivningerne og eventuelle nedskrivninger på det nye anlæg. Der foretages en postering direkte fra øvrige reserver til overført overskud som et led i overskudsdisponeringen.

I Dansk Fjernvarmes Vejledning om Tariffer er reglerne om indregning af henlæggelser i varmeprisen beskrevet.

6.5 Hensatte forpligtelser

6.5.1 Hensættelse til pensioner og lignende forpligtelser

Her afsættes den kapitaliserede værdi af indgåede pensionsaftaler, der ikke er afdækket til anden side, herunder tjenestemandspensioner.

6.5.2 Hensættelser til udskudt skat

Udskudt skat er skatten af midlertidige forskelle opgjort med den skatteprocent, som den aktuelle skat forventes afregnet med ved fremtidig udligning af de midlertidige forskelle.

6.5.3 Andre hensatte forpligtelser

Endvidere hensættes beløb, der dækker forpligtelser, som er uvisse med hensyn til størrelse eller afviklingstidspunkt.

De fjernvarmeværker, der ikke har indgået servicekontrakt vedrørende motor-, turbine- eller generatoreftersyn, kan ikke efter årsregnskabslovens regler hensætte et beløb til dækning heraf.

Levetiden på de omhandlede dele skal i stedet vurderes under hensyntagen til den faktiske værdiforringelse, hvorefter de løbende driftsmæssige afskrivninger forøges. Serviceeftersynet aktiveres og afskrives over perioden indtil næste serviceeftersyn.

Bemærk, at der er særlige regler for hensættelser efter varmforsyningsloven.

6.6 Gældsforpligtelser

For de virksomheder, der er omfattet af årsregnskabslovens klasse B og klasse C, jf. afsnit 3, skal gælden optages til amortiseret kostpris. Dette indebærer, at gælden skal omregnes til konstantlånsværdien/provenuet på tidspunktet for låneoptagelsen. Forskellen mellem denne værdi og den nominelle værdi (kurstabet) skal løbende værdireguleres frem til lånets indfrielse. De årlige værdireguleringer indregnes i rentegruppen i resultatopgørelsen. Metoden kan også anvendes af virksomheder, der er omfattet af klasse A.

Afdrag bogføres efter bilag ved betaling. Årets indeksregulering tillægges restgælden ved regnskabsafslutningen og udgiftsføres.

Lån optaget i fremmed valuta kursreguleres over resultatopgørelsen ved hver resultatrapportering.

6.6.1 Realkreditlån

Det er lån med pant i fast ejendom med fast eller variabel rente. Den del af lånet, der forfalder indenfor et år, overføres til kortfristet del af langfristede lån.

6.6.2 Andre langfristede lån

Øvrige langfristede lån placeres her. Den del af lånet, der forfalder indenfor et år, overføres til kortfristet del af langfristede lån.

Gæld i udenlandsk valuta reguleres i forbindelse med den løbende regnskabsrapportering til kursværdi.

6.6.3 Kortfristet del af langfristet lån

Her placeres den del af de langfristede lån, der forfalder indenfor et år.

6.6.4 Pengeinstitutter

Posten omfatter gæld til pengeinstitutter, der enten forfalder eller kan opsiges med et varsel på under et år.

6.6.5 Leverandører af varer og tjenesteydelser

Posten omfatter vare- og omkostningskreditorer samt kreditorer vedrørende køb af aktiver.

6.6.6 Selskabsskat

Posten omfatter den indkomstskat, som forventes pålignet virksomheden for regnskabsåret, samt ikke betalte indkomstskattebeløb vedrørende tidligere regnskabsår.

Acontoskattebetalinger bogføres på en særskilt konto.

6.6.7 Anden gæld

Posten omfatter indeholdt, ikke afregnet skyldig a-skat, moms, skyldig løn, feriepenge og pensionsydelse m.m.

Hvad angår feriepenge til ansatte, hvor der ikke løbende afregnes feriepenge til Feriekonto, for eksempel funktionærer og tjenestemænd, skal der i forbindelse med den løbende regnskabsrapportering foretages en faktisk eller beregnet opgørelse af feriepengeforpligtelsen til disse grupper.

Beregnete skyldige feriepenge udgør det beløb, der forfalder for hver enkelt medarbejder på afslutningsdagen, hvis denne rejste. De skattemæssige regler kan anvendes. Regulering beregnes ved årsafslutningen, men kan også føres løbende.

6.6.8 Periodeafgrænsningsposter

Indbetalinger, der relaterer sig til fremtidige regnskabsår, skal placeres her; for eksempel forudbetaling fra kunder.

7. FORDELINGSKONTI

På fordelingskontiene er anført de konti, der hyppigst skal fordeles på flere funktioner – personale, kørsel, lokaleomkostninger samt enkelte administrationsomkostninger. Lønkontiene anvendes endvidere i forbindelse med afstemning af indberetning til skattemyndighederne.

De viste konti er kun forslag, idet antallet og arten af fordelingskonti afhænger af, hvordan virksomheden er struktureret. Der er således mulighed for at tilføje alle de fordelingskonti, som virksomheden har behov for, ligesom der inden for hver gruppe kan tilføjes yderligere omkostningsarter til fordeling, eksempel kan gruppen "Administrationsomkostninger" udvides med "Øvrige kontorholdsudgifter", hvis disse indkøbes fælles og derfor skal fordeles til produktion, distribution og administration.

Det skal understreges, at fordelingen af omkostninger skal foretages på grundlag af de enkelte funktioners træk på omkostningen.

Omkostningerne på fordelingskonti fordeles således:

- Overført til produktionsomkostninger
- Overført til distributionsomkostninger
- Overført til administrationsomkostninger
- Overført til andre omkostninger
- Overført til anlægsaktiver.

Efter fordelingen skal summen af hele gruppen udgøre 0 kr.

Fordelingen foretages efter retningslinjer udarbejdet af ledelsen. Af hensyn til sammenligninger er det vigtigt, at der er kontinuitet i fordelingsprincipperne.

7.1 Personaleomkostninger

SKAT har udsendt en vejledning om løn, hvor der blandt andet er et afsnit om krav til virksomhedens bogholderi. Disse krav har dannet grundlag for de lønkonti, der er oprettet i standardkontoplanen. Vejledningen kan ses på www.SKAT.dk -> Virksomhed -> Vejledninger ->Løn.

8. PRISBEREGNING

I standardkontoplanens afsnit "Prisberegning" opgøres fjernvarmeværkets økonomi efter varmemeforsyningslovens regler og den tilhørende afskrivningsbekendtgørelse, det vil sige, at omkostningsgrundlaget opgøres til brug for fastsættelse af varmetariffen. Prisberegningen indberettes til Energitilsynet.

Ved anvendelsen af kontiene til prisberegning sikres dokumentation for sammenhængen mellem årsregnskabet og prisberegningen.

I standardkontoplanen findes prisberegningen på et særskilt ark efter balancekontiene.

Der skal, når det færdige årsregnskab foreligger, foretages en bogføring af de korrektioner, der er i relation til varmemeforsyningsloven. Kontiene kan oprettes, så prisberegningen som udgangspunkt dannes automatisk ud fra sumkonti i resultatopgørelsen.

Varmeforsyningslovens tarifieringsregler er beskrevet i Dansk Fjernvarmes Vejledning om Tariffer.